

Et oldsagsfund fra Lustrup mølle

I det lille ugeskrift *Nachrichten vom Baltischen Meere*, som i årene 1765-67 udsendtes i Haderslev af auditøren ved det holstenske landsenerregiment Johann Friedrich Camerer, findes der i nummeret for den 28. oktober 1765 en lille opsats om et oldtidsfund.

Fundet er ikke omtalt i Johannes Brøndsteds store værk *Danmarks Oldtid* og ikke heller hos hverken Trap eller Daniel Bruun, hvor der kun oplyses, at der i Sct. Kathrine sogn, hvor Lustrup mølle var beliggende, kun kendtes seks nu sløjfede gravhøje, og hvor der kun omtales et fund af sølv og mønter fra tidlig historisk tid fra dette sogn. Det har sikkert sin naturlige forklaring i, at fundet i dag ikke er kendt, og at de fundne genstande formentlig er forsvundne. Det vil derfor vel være rimeligt at fremdrage den gamle artikel, så meget mere som ugebladet er meget sjældent og vanskeligt tilgængeligt, idet det i dag formentlig kun findes bevaret i to ikke engang helt fuldstændige eksemplarer.

Artiklen, der er affattet på tysk, men her gengives i en lidt fri dansk oversættelse, bærer overskriften: Sand afbildning af det på Lustrup mølle, ikke langt fra Ribe, i en urne fundne formodentlige

gudebillede, beretter, at rådmænd Clausen i Ribe tæt ved byen har købt sig en lille gård, kaldet Lustrup mølle. For at anlægge nogle pæne alleer har han af og til benyttet sig af en gravhøj, af hvis midte

»Nachrichten«s gengivelse af den fundne figur,
i samme størrelse.

der blev fremdraget en urne, i hvilken der blev fundet en lille afgud af bly, hvoraf herredsprovst Riese i Agerskov har sendt os en tegning, der bringes her. Smuk er dens skikkelse ikke, og vi kan næppe tro om vore tapre forfædre, at de har fundet denne græsselige figur værdig til ærefrygt. Må-

ske har det været et sindbillede. En mindre blykugle har gjort den lille afgud selskab. Vi har for dens skyld betragtet figurerne på guldhornene. I den første ring findes to, som dog med hensyn til armene adskiller sig fra den, men som i øvrigt forekommer den temmelig lig. Så meget kan vi sige uskrømtet: Kunst eller smag finder vi ikke ved dette stykke fra oldtiden.

Den 10. marts 1766 beskæftiger ugebladet sig atter med oldsagen, idet en anonym indsender, der kalder sig M, henvender sig til provst Riese i Agerstov, og vi erfarer nu, at denne har taget en afstøbning af afguden, som M har sendt til en god ven i Altona. Denne har meddelt M, at han havde vist den til en meget belæst ven, som straks han så den sagde, at det var afguden Miplezeth, om hvem bibelen taler i 1. kongernes bog, kapitel 15, vers 13, og i 2. krønikernes bog, kapitel 15, vers 16. Denne afgud er også tidligere blevet æret ved Nordgau ved Weisenburg, i en landsby, kaldet Emmetzheim, idet der dér endnu findes rester af et afgudstempel, navnlig er der endnu dér en stor tilhugget sten, på hvilken denne afgud er indhugget og også er kendt dér under dette navn. Forskellen er alene den, at den afgud, som er fundet i Nordgau, har en lang hale mellem benene, som denne metalafgud formodentlig har fået slået af i jorden. Og M tilføjer, måske er denne oplysning ikke ubehagelig for Dem, nemlig provst Riese.

Ugebladets redaktør, Camerer, bemærker hertil, at man er hr. M meget forbunden for denne efterretning, og han tilføjer, at vi vil gøre det til en pligt for de mænd, der er mere erfarne på oldsager, end vi er det, til endnu mere sikkert at bevise, at denne afgud er identisk med Miplezeth,

med Maecha, den fromme Assas moder; men måske vil provsten selv svare herpå.

Det synes dog ikke, at provst Riese har svaret, i alt fald har jeg ikke fundet yderligere om den gamle figur i ugebladet. Jeg skal undlade at komme med kommentarer til datidens lærde udtalelser, men jeg har syntes, at det gamle fund burde fremdrages af glemselen også for at vise, hvad man i sidste tredjedel af 1700-årene har kunnet fremkomme med af fantasier over et sådant fund.

Olav Christensen.
